



# Aggeusz i Druga Świątynia

## Pierwsze proroctwo w Izraelu po niewoli

*I dokończona została ta świątynia trzeciego dnia miesiąca Adar, w szóstym roku panowania króla Dariusza. – Ezdr. 6: 15*

Wkrótce po powrocie z niewoli babilońskiej, Żydzi rozpoczęli odbudowę świątyni w Jerozolimie. Otrzymali na prace pozwolenie od Cyrusa i roboty budowlane ruszyły jeszcze za jego panowania. W czasie rządów jego następcy, Cambyses, prace zostały wstrzymane po interwencji okolicznych narodów. W dwa lata po objęciu władzy przez Króla Dariusza, prorok Aggeusz przybył do Jerozolimy i nakłonił Żydów do wznowienia odbudowy.

Aggeusz był pierwszym prorokiem izraelskim po okresie niewoli Babilońskiej. Jego słowa znalazły odzew i zaczęto kontynuować odbudowę. Dzięki pozwoleniu Dariusza i jego pomocy finansowej, Świątynia została ukończona w cztery lata.

Księga Aggeusza opowiada o świecie w jakim żył prorok, którego celem było zachęcenie Żydów do ukończenia odbudowy Świątyni. Całe proroctwo podzielone jest na 5 części, z których każda zawiera odrębne przesłanie.

W swym pierwszym przesłaniu, Aggeusz wykazuje Izraelitom, że brak błogosławieństwa ze strony Pana spowodowany jest zaprzestaniem przez nich rekonstrukcji świątyni. Nakłania ich więc do podjęcia pracy. Po około 23 dniach odbudowa rusza na nowo, a prorok powraca z nowym posłannictwem. Są to słowa zapewnienia o Bożej pomocy: „Jam jest z wami” (Agg. 1:13). Miesiąc później, w przedostatni dzień Święta Namiotów (które było prawdopodobnie obchodzone, chociaż nie ma o tym wzmianki w zapisach proroctwa), prorok przynosi ludowi nowe słowa od Pana. Ponownie zapewnia ich o bożej pomocy i w proroczy sposób przekazuje przesłanie o wspaniałej przyszłości świątyni. Wspomina także o poruszeniu niebios i ziemi. W czwartym posłannictwie przypomina ludowi, że zanim rozpoczęli odbudowę, byli nieczyszczeni, lecz teraz zostali oczyszczeni. Wydaje się, że oczyszczenie to musiało mieć miejsce w czasie obchodów Dnia Pojednania, w miesiącu siódmym. Ostatnie przesłanie skierowane zostało do księcia Zorobabela, pochodzącego z królewskiej linii. Aggeusz przepowiada, iż zostanie on wywyższony podczas gdy wszystkie inne narody pochłonięte będą

bratobójczą wojną.

## Interpretacja

W działach Pastora Russell'a próżno szukać interpretacji całości tego proroctwa. Na 38 wersetów znajdujących się w tej księdze, tylko osiem ma charakter proroczy, odnoszący się do przyszłości; te właśnie wersety zostały przez niego objęte komentarzem. Odnosi się on do obrazu Żydów powracających z niewoli i odbudowujących Świątynię (str. 2251, 1483, 3576 Reprints). Według tej interpretacji, odbudowa Świątyni obrazuje budowę Kościoła po niewoli papieskiej. W swej analizie chronologicznej, John Edgar Identyfi kuje odbudowę Świątyni z wydaniem dzieła Defensor Pacis, autorstwa Marsiglio [Marsyliusz z Padwy<sup>[1]</sup>], które obnaża system papieski. Książka ta ma prekursorski charakter w stosunku do całej reformacji w Europie. Interpretacja ta oparta jest na założeniu, że naród Izraelski powracający z niewoli przedstawia Izrael duchowy, natomiast świątynia w trakcie odbudowy symbolizuje Świątynię duchową, Kościół Wieku Ewangelii. Pozostałe 30 wersetów pozostawione jest bez komentarza. Kiedy jednak proroctwo odnosi się do cielesnego, a kiedy do duchowego Izraela? Istnieją proroctwa, które bez cienia wątpliwości odnoszą się do Izraela cielesnego. Przykładem może być proroctwo mówiące o ustanowieniu Nowego Przymierza (Jer. 31) oraz proroctwo o suchych kościach (Ezech. 37). Czy zatem proroctwo Aggeusza również może być interpretowane w ten sposób?

## Izrael odbudowuje świątynię

Przedmiotem proroctwa jest odbudowa świątyni. Zdajemy sobie sprawę, że w czasie Wieku Ewangelii Kościół buduje świątynię. Nie wiemy nic na temat świątyni, którą naród żydowski miałby odbudować w tym wieku. Namiot zgromadzenia na puszczy był dostępny i widoczny dla ludu z obozu na dwa sposoby. Na dziedzińcu można było się dostać od strony bramy. Miejsce Święte i Najświętsze były praktycznie niedostępne i niewidoczne z zewnątrz. Jak wobec tego istoty duchowe będą kontaktować się z ziemskim człowiekiem? Prawdopodobnie nie będzie to w formie bezpośredniego kontaktu, lecz poprzez specjalną klasę ludzi. Klasa ta będzie widzialną, ziemską reprezentacją nowej świątyni. Tym ziemskim łącznikiem będzie naród Izraelski. Zstępując z nieba na ziemię, nowe Jeruzalem spocznie na fundamentach przygotowanych wcześniej. W tym sensie, Izrael także buduje świątynię. Lecz tak jak w czasach Aggeusza, Miejsce Najświętsze było puste (nie było tam Arki Przymierza), tak i w nowej świątyni, budowanej na ziemi, Miejsce Najświętsze nie



będzie uczynione rękami ludzkimi, lecz będzie stanowić duchową część świątyni, którą jest Kościół. Przyjmując tę myśl za podstawę zobaczymy w jaki sposób odbudowa świątyni znajduje zastosowanie do narodu Izraelskiego. Jakie elementy proroctwa Aggeusza budują ten obraz?

## **Powrót z niewoli**

Powrót z niewoli może być także rozumiany jako powrót Żydów do Palestyny z rozproszenia, co miało mieć miejsce pod koniec Wieku Ewangelii. Jest to obraz podobny do symboliki zbierania się suchych kości, opisanych w proroctwie Ezechiela. Rekonstrukcja świątyni odpowiadałaby uczynieniu nowego społecznego porządku opartego na jednostkach, które zaczęły ufać bożemu przewodnictwu i kierownictwu. Tak jak prace przy odbudowie starożytnej świątyni zostały przerwane, tak i w tym wypadku proces ten zostanie przerwany i podjęty zostanie w wyniku nalegań pozaobrazowego Aggeusza. Misją tego proroka było bowiem namówienie Żydów do podjęcia prac przy rekonstrukcji świątyni.

Długo po zatrzymaniu odbudowy prorok zaczął głosić, iż błogosławieństwa dla Żydów zostały wstrzymane. Być może odnosiło się to do jakichś konkretnych ekonomicznych i politycznych problemów. Prorok jasno postawił sprawę mówiąc, iż błogosławieństwa powrócą o ile odbudowa będzie kontynuowana. Wspominał także o zbliżającym się czasie ucisku dla wszystkich narodów i wypełnieniu świątyni chwałą w czasie jego trwania. Czas ucisku przepowiedziany został również i w innych proroctwach, np. w proroctwie Joela, Sofoniasza czy Zachariasza. We wszystkich tych zapisach znajdujemy opis wywyższenia Izraela w tym czasie wielkiego ucisku. Okoliczność ta wskazywać może na fakt, że wszystkie te proroctwa mówią o tych samych wydarzeniach i tym samym czasie.

Zarówno Joel jak i Aggeusz wspominają, że odnowa Izraela będzie miała miejsce przed nastaniem czasu ucisku. 2 Prorok Joel nawołuje do pokuty przed zbliżającym się dniem Pańskim. Dzień Pański, o którym mówi prorok, nie oznacza Wieku Tysiąclecia, ale dzień walki Pana z narodami powstającymi przeciwko niemu. Czas, jaki został przeznaczony na zniszczenie narodów zgromadzonych na wojnę z Izraelem jest stosunkowo krótki. W tym dniu Bóg osobiście będzie walczył za swój naród. Aggeusz przedstawił ten proces duchowej odnowy jako odbudowę świątyni. Dopiero po jej odbudowie wszystkie narody miały zostać wstrząśnięte.

## **Izrael i czas jego ucisku**

Zgodnie z ogólną myślą, ucisk jaki przechodził będzie Izrael spowoduje jego pokutę. Jednakże te dwa proroctwa zdają się wskazywać na coś innego. Proces odnowy

zostaje wszczęty znacznie wcześniej i ucisk, jaki ma nadejść dotknie głównie narody które powstaną przeciwko odnowionemu Izraelowi. Logicznym wnioskiem jest konkluzja, że Bóg będzie walczył za swój naród gdy ten podda się odnowie. Jeżeli Izrael nie byłby w tym czasie odnowiony, moglibyśmy zadać sobie pytanie, dlaczego Bóg miałby walczyć za naród niewiele lepszy od wszystkich innych?

Z punktu widzenia historii, Bóg walczył za Izrael tylko wówczas, gdy naród ten odwracał się od grzechu. Z drugiej zaś strony, gdy ulegał grzechowi, inne narody wykonywały na nim bożą karę. Tym samym regułem podlegać będzie i przyszła wojna. Bóg stanie po stronie Izraela dlatego, iż wcześniej zdobędzie się on na odnowę. Okoliczność ta stawia proroctwo Aggeusza w zupełnie nowym świetle. Pokazuje ono bowiem proces odrodzenia Izraela.

Odrodzenie to nie będzie wywołane uciskiem zesłanym na naród, ale działaniem pozaobrazowego Aggeusza. Misja ta prawdopodobnie może być także identyfikowana z wezwaniem do pokuty zawartym w księdze Joela i proroctwem do ożywczego tchnienia w księdze Ezech. 37:9.

Ktoś mógłby jednak powiedzieć, że Izrael nigdy nie pokutował jedynie w wyniku misji proroczej. Proroctwa także wskazują, iż w grę wchodzić będzie coś więcej niż tylko misja proroka.

W księdze Joela znajdujemy wzmianki o pladze szarańczy, która poprzedzi wielki Dzień Pański. W księdze Sofoniasza również jest mowa o dwóch plagach. Pierwszą jest dzień ofi ary Pana, o którym czytamy w 1 rozdziale tego proroctwa. Plagą drugą jest sam dzień Pana, a opis jego znajdujemy także w rozdziale 1 oraz w rozdziale 3. W rozdziale drugim mowa jest o zniszczeniu narodów otaczających Izrael, które będzie mieć miejsce pomiędzy tymi dwoma okresami. Proroctwa te jasno pokazują, że będą dwa okresy ucisku, jakie dotkną Izrael. Drugi okres dotknie głównie inne narody, ale nie tylko. Z proroctwa Zachariasza wnioskować możemy, iż nawet po upływie pierwszego okresu i po zakończeniu pierwszej misji prorockiej, cały naród nie został nawrócony.

W rozdziale 13 czytamy o trzech częściach Izraela. Dwie z nich zostaną zniszczone, natomiast jedna będzie poddana procesowi oczyszczania, na podobieństwo złota w ogniu. Te dwie części narodu Żydowskiego mogą przedstawiać tych, którzy nie zostaną nawróceni i będą potraktowani tak, jak inne narody.

## **Kiedy się to stanie?**

Kiedy będzie miało miejsce wypełnienie się tych proroctw? Wydaje się, że wciąż należy ono do przyszłości. Początki żydowskiego osadnictwa mogą być postrze-



gane jako początki odbudowy Świątyni. Później, odbudowę przerwano. To, co zostało wybudowane okazało się być państwem naśladowującym zachodnie wzorce. Zgodnie z wynikami badań opinii publicznej, około osiemdziesiąt procent ludności Izraela stanowią ludzie, którzy zupełnie nie są zainteresowani religią. Prawdopodobnie należy się spodziewać kolejnych fal ruchów antysemitycznych w krajach zachodnich i następujących po nich fal emigracji do Izraela. Izrael jednak nie jest gotowy wysłuchać proroctwa. Jeżeli natomiast chodzi o postać pozaobrazowego proroka, niezwykle trudno byłoby podjąć próbę jego identyfikacji na dzień dzisiejszy. Nie wydaje się prawdopodobne, aby rolę tę miał odegrać Kościół, ponieważ zostanie on zabrany przed rozpoczęciem się ostatniej fazy ucisku. Być może, dzieło to należeć będzie do Wielkiego Grona.

## Podsumowanie

Podsumujmy krótko omówioną interpretację:

- Głównym tematem proroctwa jest misja samego proroka nakłaniającego Izrael do odbudowy Świątyni.

- Odbudowa Świątyni przedstawiać może duchowe odrodzenie Izraela.
- Proces ten rozpocznie się przed ostatecznym uciskiem, jaki przyjdzie na rozgniewane narody.
- Przed misją wzywającą do odrodzenia można spodziewać się innego rodzaju ucisku, który przygotuje Izrael do wysłuchania słów proroctwa.
- Odrodzony Izrael stanowić będzie ziemską część Świątyni, której Najświętszym Miejsmem będzie Kościół Chrystusowy.
- Nie cały Izrael zostanie nawrócony przed ostatecznym uciskiem.
- Odrodzony Izrael, objęty Nowym Przymierzem, będzie prowadził wszystkie narody do Królestwa Chrystusowego.

Zaproponowany punkt widzenia jest tylko sugestią. Czas wskaże poprawną interpretację. Naszą natomiast rzeczą jest rozważanie i zastanawianie się nad Bożym Słowem, dzieląc się spostrzeżeniami, aby nasze zrozumienie czasu jaki ma nadejść stawało się coraz bardziej precyzyjne i zupełne.

<sup>1</sup> Korytarze Wielkiej Piramidy, Tom II, str. 106, 107, 279. McClintock and Strong, Tom V, str. 817. Historia Chrześcijaństwa, Latourette, Tom I, str. 479, 480, 555

<sup>2</sup> Wydawcy Beauties of The Truth, magazynu w którym po raz pierwszy niniejszy artykuł niniejszy został opublikowany, w uwadze do tego fragmentu dodali przypis, iż według ich mniemania stanowisko przyjęte przez autora w tym fragmencie jest dyskusyjne i nie poparte jasnymi stwierdzeniami Pisma Świętego.